

CHƯƠNG 24

Gồm có:

1. Dẫn nhập (24.1-3).
2. Những điềm báo và cuộc bách hại (24.4-25).
3. Con Người ngự đến (24.26-35).
4. Kêu gọi tình thức (24.36-51).
 - Phải canh thức và sẵn sàng (24.37-44).
 - Dụ ngôn người đầy tớ trung tín (24.45-51).

Dẫn nhập

24,1-3

⁽¹⁾Khi Đức Giêsu từ trong Đền Thờ đi ra, thì các môn đệ của Người lại gần chỉ cho Người xem công trình kiến trúc Đền Thờ. ⁽²⁾Nhưng Người nói: "Anh em nhìn thấy tất cả những cái đó, phải không? Thầy bảo thật anh em: tại đây, sẽ không còn tảng đá nào trên tảng đá nào; tất cả đều sẽ bị phá đổ". ⁽³⁾Sau đó, lúc Người ngồi trên núi Ôliu, các môn đệ tới gặp riêng Người và thưa: "Xin Thầy nói cho chúng con biết bao giờ những sự việc ấy sẽ xảy ra, và điềm gì báo trước cuộc quang lâm của Thầy và báo trước tận thế".

Giải thích

I. Bối cảnh (24,1).

Chúa Giêsu cùng các môn đệ đang ở trong Đền thờ Giêrusalem. Các môn đệ chỉ cho Ngài xem công trình vĩ đại của Đền thờ đang xây dựng lại. Đây là công trình của vua Hêrôđê Cả khởi công từ năm 19 trước công nguyên và mãi đến năm 64 sau công nguyên mới hoàn thành. Quả là một công trình vĩ đại.

II. Chúa Giêsu tiên báo về Đền thờ (24,2).

Đáp lại sự thán phục của các môn đệ về công trình vĩ đại của Đền thờ, Chúa Giêsu tiên báo rằng sẽ có ngày, công trình này sẽ sụp đổ, "không còn tảng đá nào trên tảng đá nào". Lời tiên báo trở thành hiện thực chỉ sau sáu năm công trình được hoàn thành, nghĩa là vào năm 70 sau công nguyên.

III. Câu hỏi của các môn đệ (24,3).

Sau đó, các môn đệ lại hỏi Chúa Giêsu: "Xin Thầy nói cho chúng con biết bao giờ những sự việc ấy sẽ xảy ra, và điềm gì báo trước cuộc quang lâm của Thầy và báo trước tận thế?". Câu hỏi này bao gồm:

- **Khi nào** thì xảy ra biến cố Đền thờ sụp đổ, biến cố quang lâm và ngày tận thế?
- **Những điềm báo** nào cho những biến cố này?

Chúa Giêsu trả lời cho câu hỏi này bằng cả bài giảng dài được gọi là "bài giảng cánh chung".

Những điềm báo và cuộc bách hại

24,4-25

⁽⁴⁾Đức Giêsu đáp: "Anh em hãy coi chừng, đừng để ai lừa gạt anh em, ⁽⁵⁾vì sẽ có nhiều kẻ mạo danh Thầy đến nói rằng: "Chính Ta đây là Đấng Kitô", và họ sẽ lừa gạt được nhiều người. ⁽⁶⁾Anh em sẽ nghe có giặc giã và tin đồn giặc giã; coi chừng, đừng khiếp sợ, vì những việc đó phải xảy ra, nhưng chưa phải là chung cục. ⁽⁷⁾Quả thế, dân này sẽ nổi dậy chống dân kia, nước này chống nước nọ. Sẽ có những cơn đói kém, và những trận động đất ở nhiều nơi. ⁽⁸⁾Nhưng tất cả những sự việc ấy chỉ là khởi đầu các cơn đau đớn.

⁽⁹⁾"Bấy giờ, người ta sẽ nộp anh em, khiến anh em phải khốn quẫn, và người ta sẽ giết anh em; anh em sẽ bị mọi dân tộc thù ghét vì danh Thầy. ⁽¹⁰⁾Bấy giờ sẽ có nhiều người vấp ngã. Người ta sẽ nộp nhau và thù ghét nhau. ⁽¹¹⁾Sẽ có nhiều ngôn sứ giả xuất hiện và lừa gạt được nhiều người. ⁽¹²⁾Vì tội ác gia tăng, nên lòng yêu mến của nhiều người sẽ nguội đi. ⁽¹³⁾Nhưng kẻ nào bền chí đến cùng, kẻ ấy sẽ được cứu thoát.

⁽¹⁴⁾"Tin Mừng này về Vương Quốc sẽ được loan báo trên khắp thế giới, để làm chứng cho tất cả các dân ngoại được biết. Và bấy giờ sẽ là tận cùng".

⁽¹⁵⁾"Vây, khi anh em thấy đặt trong nơi thánh Đền Ghê Tôm Khốc Hại mà ngôn sứ Đaniên đã nói đến - người đọc hãy lo mà hiểu! - ⁽¹⁶⁾thì bấy giờ ai ở miền Giuđê, hãy trốn lên núi, ⁽¹⁷⁾ai ở trên sân thượng thì đừng xuống lấy đồ đạc trong nhà, ⁽¹⁸⁾ai ở ngoài đồng, đừng trở lại phía sau lấy áo choàng của mình. ⁽¹⁹⁾Khốn cho những người mang thai và những người đang cho con bú trong những ngày đó! ⁽²⁰⁾Anh em hãy cầu xin, để cuộc chạy trốn đừng xảy ra vào mùa đông hay ngày sabát. ⁽²¹⁾Vì khi ấy sẽ có cơn gian nan khốn khổ đến mức từ thuở khai thiên lập địa cho đến bây giờ chưa khi nào xảy ra, và sẽ không bao giờ xảy ra như vậy nữa. ⁽²²⁾Nếu những ngày ấy không được rút ngắn lại, thì không ai được cứu thoát; nhưng, vì những kẻ được chọn, các ngày ấy sẽ được rút ngắn.

⁽²³⁾"Bấy giờ, nếu có ai bảo anh em: "Này, Đức Kitô ở đây" hoặc "ở đó", anh em đừng có tin. ⁽²⁴⁾Thật vậy, sẽ có những Kitô giả và ngôn sứ giả xuất hiện, đưa ra những dấu lạ lớn lao và những điềm thiêng, đến nỗi chúng lừa gạt cả những người đã được tuyển chọn, nếu có thể. ⁽²⁵⁾Thầy báo trước cho anh em đây!

Giải thích

Trong đoạn này Chúa Giêsu nói đến những điềm sau đây:

I. Các tiên tri giả (24,4-5.23-24).

Sẽ xuất hiện các tiên tri giả đến mê hoặc lòng con người, dẫn con người xa lìa Thiên Chúa, thậm chí có kẻ còn mạo danh mình là Đức Kitô.

Ngày nay cũng rất nhiều tiên tri giả. Họ cũng nhân danh Chúa mà rao giảng nhưng không phải giúp người ta đến với Chúa mà để trục lợi hoặc một mục đích cá nhân nào đó.

II. Chiến tranh, đói kém và động đất (24,6-8).

Sẽ có tin đồn về giặc giã, chiến tranh. Bên cạnh đó có động đất, bão tố xảy ra và những nạn đói hoành hành nhân loại. Người ta nghĩ đó là thời cánh chung, nhưng Chúa bảo đó chỉ là khởi đầu của những đau khổ chứ chưa phải là chung cục.

III. Bách hại (24,9-14).

Sẽ có những cuộc bách hại các môn đệ của Chúa: Bách hại bằng dụ dỗ, bách hại bằng bạo lực như bỏ tù, đánh đòn, thậm chí là giết chết. Ngoài ra, sự ác lan tràn cũng làm cho lòng mến của con người vơi đi.

Đứng trước những cuộc bách hại ấy, sẽ có "*nhieu người vấp ngã*", nhưng ơn cứu độ chỉ đến cho những ai kiên trung: "*Kẻ nào bền chí đến cùng, kẻ ấy sẽ được cứu thoát*".

Trong phần này, khó khăn ở câu 14: "*Tin Mừng này về Vương Quốc sẽ được loan báo trên khắp thế giới, để làm chứng cho tất cả các dân ngoại được biết. Và bây giờ sẽ là tận cùng*".

Nhiều người hiểu chữ "**tận cùng**" trong câu này ám chỉ ngày cánh chung nên nói rằng khi nào Tin mừng được loan báo trên khắp thế giới thì ngày cánh chung sẽ đến. Thực ra, chính Chúa Giêsu cũng nói Ngài cũng không biết ngày giờ của ngày cánh chung (Mt 24,36).

Một giải thích xem ra hợp lý là "**tận cùng**" ở đây nói đến tận cùng của Đền thờ Giêrusalem. Thành ngữ "**khắp thế giới**" chỉ nói đến đế quốc Rôma mà thôi. Trước khi Đền thờ Giêrusalem bị tàn phá vào năm 70, Tin mừng đã rao giảng ở các vị trí quan trọng trong đế quốc Rôma.

IV. Ngày khốn khó (24,15-22).

Ngày ấy sẽ được miêu tả bằng những hình ảnh và những lời ghê gớm.

- *Đồ ghê tởm*: Ngày tàn khốc sẽ đến được diễn tả rằng "*Đồ Ghê Tởm Khốc Hại*" được đặt trong nơi thánh.

"*Đồ Ghê Tởm Khốc Hại*" được nói trong sách Daniel 9,7, nhắc lại biến cố Antiochus Epiphanes (năm 170 trước công nguyên) làm ô uế Đền thờ Giêrusalem bằng cách lập một bàn thờ thần Zeus và dâng con heo làm lễ vật nơi hành lang Đền thờ.

Vào ngày ấy, Đền thờ Giêrusalem cũng sẽ trở nên như vậy. Thật là một ngày khủng khiếp vì "*sẽ có cơn gian nan khốn khổ đến mức từ thuở khai thiên lập địa cho đến bây giờ chưa khi nào xảy ra, và sẽ không bao giờ xảy ra như vậy nữa*".

- *Trốn lên núi.. đừng vào nhà lấy đồ*: Đừng vào thành vì nguy hiểm, và cũng đừng vào nhà lấy đồ vì lúc ấy đồ đạc không quan trọng nữa, chỉ có mạng sống mới quan trọng.

- *Khốn cho phụ nữ mang thai hoặc đang cho con bú*: Vì hoàn cảnh loạn lạc nên họ thật khó để chạy trốn.

- *Cũng đừng xảy ra mùa Đông*: Cũng ám chỉ đến hoàn cảnh khó chạy trốn.

- *Vì những kẻ được chọn nên được rút ngắn*: Chúa Giêsu cũng tiên báo một tia hy vọng cho những người trung tín. Họ là nhóm sót lại, được gìn giữ nên những ngày tàn khốc sẽ được rút ngắn.

Bài học

Trong đời sống đạo, bao giờ cũng có những khó khăn thử thách đức tin của chúng ta. Có những khó khăn do bạo quyền của một thế lực nào đó. Nhưng cũng có những khó khăn bằng những lời dụ dỗ ngon ngọt. Hơn nữa, cũng có khi vì sự dữ lan tràn trên thế giới làm cho chúng ta tỏ ra bi quan và chán nản.

Chúa khuyên chúng ta "hãy bền chí". Chỉ có ai kiên trung đến cùng, nghĩa là kiên trung trong mọi nghịch cảnh, kiên trung suốt cuộc đời, mới được cứu độ.

Con Người ngự đến

24,26-35

⁽²⁶⁾"VẬY, nếu người ta bảo anh em: "Này, Người ở trong hoang địa", anh em chớ ra đó; "Kìa, Người ở trong phòng kín", anh em cũng đừng tin. ⁽²⁷⁾Vì, như chớp lóe ra từ phương đông và chiếu sáng đến phương tây thế nào, thì cuộc quang lâm của Con Người cũng sẽ như vậy. ⁽²⁸⁾Xác chết nằm đâu, điều hâu tụ đó.

⁽²⁹⁾"Ngay sau những ngày gian nan ấy, thì mặt trời sẽ ra tối tăm, mặt trăng không còn chiếu sáng, các ngôi sao từ trời sa xuống và các quyền lực trên trời bị lay chuyển. ⁽³⁰⁾Bây giờ, dấu hiệu của Con Người sẽ xuất hiện trên trời; bây giờ mọi chi tộc trên mặt đất sẽ đấm ngực và sẽ thấy Con Người rất uy nghi vinh hiển ngự giá mây trời mà đến. ⁽³¹⁾Người sẽ sai các thiên sứ của Người thổi loa vang dậy, tập hợp những kẻ được Người tuyển chọn từ bốn phương, từ chân trời này đến chân trời kia.

⁽³²⁾"Anh em cứ lấy thí dụ cây vả mà học hỏi. Khi cành nó mềm ra và trổ lá, thì anh em biết là mùa hè đã đến gần. ⁽³³⁾Cũng vậy, khi thấy tất cả những điều đó, anh em hãy biết là Người đã đến gần, ở ngay ngoài cửa rồi. ⁽³⁴⁾Thầy bảo thật anh em: thế hệ này sẽ chẳng qua đi, trước khi mọi điều ấy xảy ra. ⁽³⁵⁾trời đất sẽ qua đi, nhưng những lời Thầy nói sẽ chẳng qua đâu. ⁽³⁶⁾Còn về ngày và giờ đó thì không ai biết được, ngay cả các thiên sứ trên trời hay cả người Con cũng không; chỉ một mình Chúa Cha biết mà thôi.

Giải thích

I. Thời gian và nơi chốn (24,26-28).

- Không ai biết khi nào và ở đâu, nhưng chắc chắn sẽ có. Vì vậy, ai nói "Người đến ở đây hay ở kia" thì đừng tin.

- "Xác chết ở đâu, điều hâu ở đó": Đây là câu ngạn ngữ được dùng để nói rằng: Ngày của Con Người chắc chắn sẽ đến. Trong ngày đó, không ai có thể trốn khỏi "từ phương Đông sang phương Tây", giống như xác chết không thể giấu được điều hâu.

II. Khung cảnh ngày Quang lâm (24,29-31).

1. Một vài hiện tượng.

Mặt trời tối tăm, mặt trăng không chiếu sáng, các ngôi sao rơi xuống. Đó là những hiện tượng bất thường. Những hình ảnh này thường được dùng trong văn chương khai huyền để nói về "ngày của Thiên Chúa". Ngày Con Người quang lâm cũng là ngày của Thiên Chúa.

2. Con Người xuất hiện.

Người xuất hiện rất uy nghi, ngự trên giá mây. Đây cũng là những hình ảnh dùng trong văn chương khai huyền.

3. Thiên Thần thổi loa.

Quy tụ mọi dân nước, nghĩa là không ai tránh khỏi sự phán xét của Thiên Chúa trong ngày này.

III. Hình ảnh cây vả (24,32-36).

Chúa Giêsu lấy hình ảnh cây vả để minh họa. Nhưng ở đây lại gây khó hiểu cho chúng ta. Có thể giải thích như sau:

- Xem những dấu hiệu của lá vả để biết mùa hè, thì cũng xem những dấu hiệu để biết thời giờ Con Người đến.

Thực ra, nếu ở đây nói đến "Con Người đến" là ngày cánh chung thì không thể được, vì Chúa Giêsu nói rõ "không ai biết được, ngay cả các thiên sứ trên trời hay cả người Con cũng không; chỉ một mình Chúa Cha biết mà thôi".

Nhưng nối kết với câu 34: "Thế hệ này sẽ chẳng qua đi, trước khi mọi điều ấy xảy ra", thì có thể nói, Chúa Giêsu ám chỉ đến biến cố Giêrusalem bị tàn phá. Người ta có thể dựa vào các dấu chỉ của thời đại để biết được thời gian của biến cố này. Và khi biến cố này xảy ra, thì không ít người đang hiện diện ở đây vẫn còn sống.

- Thời gian của ngày Quang lâm.

Như đã nói, thời gian của ngày Quang Lâm thì "không ai biết được, ngay cả các thiên sứ trên trời hay cả người Con cũng không; chỉ một mình Chúa Cha biết mà thôi". Vì vậy, bổn phận của con người không phải là tìm cách xác định ngày nào Chúa Quang Lâm, nhưng là chuẩn bị chính mình cho ngày đó bằng thái độ sẵn sàng. Đó là thái độ cần thiết mà Chúa Giêsu sẽ nói tới trong những đoạn sau.

Bài học

"Ngày của Chúa" chắc chắn sẽ đến nhưng chúng ta không biết rõ. Điều quan trọng là hãy tỉnh thức và sẵn sàng chờ đợi ngày ấy.

Ngày ấy cũng chính là ngày chúng ta từ giã đời này. Hãy ghi nhớ điều ấy. Một trong những nguy hiểm nhất của con người là tưởng mình chưa chết hay không bao giờ chết.

Kêu gọi tỉnh thức

24,36-51

⁽³⁷⁾"Quả thế, thời ông Nôê thế nào, thì cuộc quang lâm của Con Người cũng sẽ như vậy. ⁽³⁸⁾Vì trong những ngày trước nạn hồng thủy, thiên hạ vẫn ăn uống, cưới vợ lấy chồng, mãi cho đến ngày ông Nôê vào tàu. ⁽³⁹⁾Họ không hay biết gì, cho đến khi nạn hồng thủy ập tới cuốn đi hết thảy. Cuộc quang lâm của Con Người cũng sẽ như vậy. ⁽⁴⁰⁾Bấy giờ, hai người đàn ông đang làm ruộng, thì một người được đem đi, một người bị bỏ lại; ⁽⁴¹⁾hai người đàn bà đang kéo cối xay, thì một người được đem đi, một người bị bỏ lại.

⁽⁴²⁾"Vậy anh em hãy canh thức, vì anh em không biết ngày nào Chúa của anh em đến. ⁽⁴³⁾Anh em hãy biết điều này: nếu chủ nhà biết vào canh nào kẻ trộm sẽ đến, hẳn ông đã thức, không để nó khoét vách nhà mình đâu. ⁽⁴⁴⁾Cho nên anh em cũng vậy, anh em hãy sẵn sàng, vì chính giờ phút anh em không ngờ, thì Con Người sẽ đến.

⁽⁴⁵⁾"Vậy thì ai là người đầy tớ trung tín và khôn ngoan mà ông chủ đã đặt lên coi sóc gia nhân, để cấp phát lương thực cho họ đúng giờ đúng lúc? ⁽⁴⁶⁾Phúc cho đầy tớ ấy nếu chủ về mà còn thấy anh ta đang làm như vậy. ⁽⁴⁷⁾Thầy bảo thật anh em, ông sẽ đặt anh ta lên coi sóc tất cả tài sản của mình. ⁽⁴⁸⁾Nhưng nếu tên đầy tớ xấu xa ấy nghĩ bụng: "Chủ ta còn lâu mới về", ⁽⁴⁹⁾thế rồi hẳn bắt đầu đánh đập các đồng bạn, và chè chén với những bọn say sưa, ⁽⁵⁰⁾chủ của tên đầy tớ ấy sẽ đến vào ngày hẳn không chờ, vào giờ hẳn không biết, ⁽⁵¹⁾và ông sẽ loại hẳn ra, bắt chung số phận với những tên đạo đức giả: ở đó, người ta sẽ phải khóc lóc nghiêng răng".

Giải thích

Phần này được khởi đầu bằng lời kêu gọi "*hãy tỉnh thức và sẵn sàng*". Sau đó là ba dụ ngôn nhằm minh họa cho thái độ tỉnh thức và sẵn sàng đó.

I. Phải canh thức và sẵn sàng (24,37-44).

1. Thí dụ trong Cự Uớc (24,37-41).

Chúa Giêsu lấy lại câu chuyện trong Cự Uớc để minh họa, đó là câu chuyện của ông Nôê đóng tàu.

Nôê đóng tàu vào lúc chẳng có dấu hiệu gì của bão lụt nên nhiều người cười chê ông. Người ta cứ ăn uống, vui chơi, mãi mê lo làm việc mà chẳng chuẩn bị gì. Nhưng khi ông và gia đình ông vào tàu, thì lụt ập đến bất ngờ. Những người không chuẩn bị sẵn sàng đều bị lụt tiêu diệt. Chỉ có gia đình Nôê là được cứu.

2. Kêu gọi sẵn sàng (24,42-44).

Từ câu chuyện đó, Chúa Giêsu kêu gọi các môn đệ: "*Hãy sẵn sàng*" vì ngày Chúa đến thật bất ngờ, bất ngờ như tên trộm đột nhập vào nhà lúc nào chủ nhà chẳng hay biết.

Sau khi kêu gọi, Chúa Giêsu kể ba dụ ngôn để minh họa cho thái độ sẵn sàng.

II. Dụ ngôn người đầy tớ trung tín (24,45-51).

Dụ ngôn này nói đến thái độ tỉnh thức và sẵn sàng là thế nào?

Trong dụ ngôn, có hai người đầy tớ, một được gọi là trung tín và khôn ngoan; một bị liệt vào hạng bất trung.

1. Người đầy tớ trung tín và khôn ngoan (24,45-47).

- Đó là người chu toàn bổn phận ông chủ giao: Coi sóc gia sản, cấp phát lương thực cho gia nhân đúng giờ, nghĩa là chu toàn bổn phận Chúa trao qua việc phục vụ tha nhân.

- Kết quả: Ông chủ về thấy anh ta đang làm tốt công việc như thế thì thưởng cho anh.

Trong Tin mừng Luca, người đầy tớ còn chu toàn bổn phận bằng cách canh thức chờ chủ về. Vì vậy, người đầy tớ trung tín là người luôn trông chờ Chúa và chu toàn bổn phận Chúa trao qua việc phục vụ tha nhân.

2. Người đầy tớ bất trung (24,48-51).

- Không chu toàn bổn phận chủ giao: Chè chén say sưa, đánh đập các gia nhân.

- Kết quả: Ông chủ anh về ngay lúc anh không ngờ, nghĩa là lúc anh đang bóc lột gia nhân, đang chè chén say sưa. Ông chủ sẽ trừng phạt anh, đẩy anh đến nơi "*phải khóc lóc nghiêng răng*".

Tóm lại, dụ ngôn này muốn nói rằng: Tỉnh thức và sẵn sàng không chỉ ngòai chờ Chúa đến mà phải chu toàn bổn phận Chúa trao nhất là bổn phận phục vụ tha nhân.

Bài học

Dụ ngôn này cảnh giác chúng ta những điều sau đây:

1. *Thái độ nguy hại nhất là cứ cho rằng mình còn có nhiều thời gian mà không chuẩn bị sẵn sàng.*

"Con hãy sẵn sàng cầm đèn sáng đợi giờ Chúa trở lại, như Chúa muốn, nơi Chúa muốn, lúc Chúa muốn" (ĐH 670).

2. *Chênh mảng với nhiệm vụ thì bị trách phạt, trung thành với nhiệm vụ sẽ được khen thưởng. Khi Chúa đến, Người muốn thấy chúng ta đang làm bổn phận của mình. Một người làm phận sự của mình, dù đơn sơ nhỏ mọn đến đâu, chắc chắn cũng sẽ vui mừng trong ngày Chúa quang lâm.*